

mellom datter og mor. Svensk presse har omtalt dette som en både morsom, godt skrevet og dramatisk bok som berører leseren sterkt. Jeg sier meg enig i at den er både godt skrevet og berører en, men morsom er den ikke. Forfatteren har klart å være analytisk og samtidig ærlig, slik at pårørende som har vært i samme situasjon, helt sikkert vil kjenne seg igjen. Alzheimers demens er en sykdom som gjør noe med en, enten man er pårørende eller helsepersonell som omgår disse pasientene daglig. Forfatteren gir en god beskrivelse av forløpet. Sykdommens progrediering kan ikke uten videre beskrives som om det kun går nedover, selv om det naturligvis gjør det. Hun bruker begrepet spiral, og det er nettopp slik det er, det går litt frem og litt tilbake. Det finnes situasjoner hvor pasienten er aldeles ute av kontroll, for så noen dager senere å vise seg klar og ordnet.

Boken kan anbefales på det varmeste til pårørende av pasienter som har demens og til helsepersonell som omgås slike pasienter. Men den burde vært tvungen lesing for byråkrater og politikere som bestemmer hvordan fremtidens eldreomsorg skal se ut her til lands.

Knut Engedal

Nasjonalt kompetansesenter for demens
Ullevål universitetssykehus

Gammelt nytt om stamceller

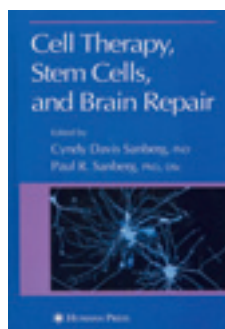
Sanberg CD, Sanberg PR, red.

Cell therapy, stem cells, and brain repair

391 s, tab, ill. Totowa, NJ: Humana Press, 2006.

Pris USD 125

ISBN 978-1-58829-502-6



Denne boken er gitt ut som et bind i bokserien *Contemporary neuroscience*. Den består av 14 uavhengige kapitler skrevet av sentrale forskergrupper innen forskjellige deler av feltet. I disse kapitlene tar man for

seg ulike typer stamceller og celler som potensielt kan brukes i celleterapi, og går igjennom en rekke forskjellige nevrologiske tilstander der celleterapi har vært eller kan bli forsøkt. De fleste kapitlene er skrevet som brede oversiktsartikler med fylldige referanselister, mens enkelte kapitler fokuserer mer på forfatterens egne resultater. Samlet gir kapitlene en bred oversikt over celleterapi.

Ifølge omslaget skal boken dekke feltet fra vitenskapelig, klinisk og etisk perspektiv, diskutere dagens utfordringer og ret-

ninger i celleforskning samt redegjøre for kommersielle og farmasøytiske implikasjoner ved celleterapi. Denne vide målsettingen gjør det imidlertid vanskelig å skjønne helt hvem som er målgruppe. Hvis hensikten er å gi en bred oversikt til alle interesserte, er det et stort problem at boken er skrevet på et internt vitenskapelig stammespråk med utallige forkortinger og ingen lister som forklarer disse. Derfor må man mistenke at boken først og fremst er skrevet for dem som allerede har et bein innenfor feltet.

Hvis forskere innen et ekspanderende felt som celleterapi skal ha interesse av en slik bok, må den være helt oppdatert. Dette er dessverre ikke tilfellet med denne boken. Bortsett fra i ett av kapitlene finnes det ikke referanser som er nyere enn fra årsskiftet 2003/04. Og en bok der referansene er mer enn tre år gamle, har mistet mye av sin vitenskapelige aktualitet allerede før den foreligger i bokhandelen. Både forskere og andre som ønsker seg en rykende fersk oppdatering på feltet celleterapi, bør vel derfor lete andre steder enn i denne boken.

Espen Dietrichs

Nevrologisk avdeling
Rikshospitalet

Tverrfaglig læreverv i palliasjon

Cooper J, red.

Stepping into palliative care 1 og 2

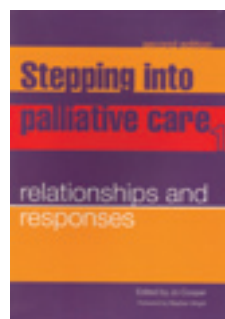
Bd 1: Relationships and responses.

Bd 2: Care and practice. 2. utg. 466 s, tab, ill.

Oxon: Radcliffe, 2006. Pris GBP 44

ISBN 1-85775-793-9

ISBN 1-85775-792-0



Dette læreverket i to bind retter seg mot sykepleiere, leger og sosialarbeidere i primærhelsetjenesten, enten de har noe erfaring med lindrende behandling eller ikke. Verket er ment som en introduksjon til feltet.

Redaktøren Jo Cooper er spesialsykepleier i palliasjon og har mange års erfaring fra hospice og fra primærhelsetjenesten. Det er ytterligere 17 bidragsyttere. De representerer flere helseprofesjoner – leger, psykologer, sosialarbeidere og sykepleiere. Alle har erfaring fra palliativ virksomhet i enten Storbritannia eller Nord-Irland.

Begge bøkene er inndelt i 16 kapitler, noen med figurer og samtlige med oppgaver

i relasjon til kapitlenes tema. Oppgavene har som formål å få leseren til å reflektere over egen praksis og egne tanker og følelser knyttet til ulike dilemmaer.



Den første boken tar for seg overordnede aspekter om hvordan det er å være pasient i et system som helsevesenet, med til dels fremmedgjørende strukturer. Den omhandler en gjennomgang av hva lindrende

behandling er, drøfting av ulike aspekter ved det å være livstruende syk og organisering av helsetjenester for å ivareta behov hos pasienter, pårørende og helsepersonell. Forfatterne tar opp viktige filosofiske problemstillinger og får oss til å tenke over vår egen praksis, hvorfor vi gjør det vi gjør og hvordan dette oppleves av pasienten. Søkelystet rettes mot mye som kan forbedres, og betydningen av tverrfaglighet blir understreket. Jeg tror det kan være interessant lesing for helsepersonell som allerede har en sterk interesse for palliasjon, enten de er i primær- eller i spesialisthelsetjenesten.

Den andre boken er mer konkret med hensyn til hvordan man kartlegger pasientens behov og så finner en best mulig løsning på de problemene som avdekkes. Kapitlene dreier seg om ulike kliniske problemstillinger, som smertebehandling, munn- og sårbehandling hos alvorlig syke og døende pasienter, terminal uro og håndtering av pårørendes behov. Boken retter seg mot det tverrfaglige behandlingsteamet, med særlig vekt på sykepleierens og legens behandlingsmessige utfordringer. I større grad enn *det første bindet* kan dette andre brukes som oppslagsverk når klinikeren står overfor konkrete problemer. Verkets styrke ligger i den systematiske tilnærmingen til de ulike problemstillingene man kan komme opp i som behandler av alvorlig syke og døende pasienter, og slik sett har redaktøren lyktes i å gi en lærerik og nyttig innføring i et nytt og voksende fagfelt.

Lotte Rogg

Onkologisk avdeling
Ullevål universitetssykehus